

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P., s.r.o., P., IČO: X.**, zastúpený: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej: **A. Č. nar. X., S.**, zastúpená: JUDr. M. F., advokát, K., **o vymoženie 1 561,44 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn.: 17Er 304/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. mája 2012, č. k.: 17CoE 88/2012-37, takto

r o z h o d o l:

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a**.

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a**.

Povinnej sa náhrada trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Lučenec 3. apríla 2008 požiadal o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie 47 040,-Sk s príslušenstvom v zmysle ust. § 44 Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe návrhu oprávneného. Uviedol, že exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu z 02. novembra 2007, sp. zn.: SR 7670/07, zriadeného zriaďovateľom S. R. a.s., K., IČO: X. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Lučenec poverením z 22. apríla 2008 poveril súdneho exekútora JUDr. R. K. na vymoženie predmetnej sumy s príslušenstvom z uvedeného exekučného titulu.

Okresný súd Lučenec uznesením z 28. februára 2012, č. k.: 17Er 304/2008-16 exekúciu vykonávanú súdnym exekútorom JUDr. R. K. pod sp. zn.: EX 1758/08 vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy o úvere č. 6461243 z 28. marca 2007 (ďalej len „Zmluva o úvere“ alebo „Zmluva“) uzatvorenej medzi oprávneným a povinnou v bode 17 ustanovili rozhodcovskú doložku, v zmysle ktorej všetky spory vzniknuté zo Zmluvy o úvere budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou S. R. a.s.. V prebiehajúcom konaní súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie aj v dôsledku nejednotného výkladu ustanovení Exekučného poriadku vo vzťahu k rozsahu oprávnenia súdu preskúmať exekučný titul pred vydaním poverenia. V dôsledku toho, k preskúmaniu materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu prišiel súd až po vydaní poverenia, a to v zmysle § 45 Zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „Zákon o rozhodcovskom konaní“). Poukázal na § 52 Občianskeho zákonníka a uviedol, že z povahy zmluvných strán, predmetu podnikateľskej činnosti oprávneného a aj z obsahu Zmluvy o úvere je zrejmé, že ide o spotrebiteľskú zmluvu, a teda o vzťah medzi spotrebiteľom na jednej strane a dodávateľom na strane druhej. Poukázal na čl. 3, ods. 1, čl. 6 ods. 1, bod 1 písm. q) Prílohu smernice Rady 93/13/EHS, judikatúru Európskeho súdneho dvora – rozsudok z 27. júna 2000, O. G. E. a S. E., C 240/98 až C 244/98, rozsudok C. C473/00).

Uviedol, že rozhodcovská doložka v Zmluve o úvere nie je dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako súčasti formulárovej Zmluvy o úvere. Spôsob, akým bola rozhodcovská doložka koncipovaná formálne nenapĺňa podmienku uvedenú v písm. q) bodu 1 Prílohy ku Smernici 93/13/EHS, že rozhodcovské konanie nebolo dojednané ako výlučný prostriedok riešenia sporov zo Zmluvy.

Z povahy samotnej Zmluvy je zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo civilným súdom bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv k dlžníkovi v súvislosti s mierou povinností dlžníka zabezpečuje takmer úplnú dominanciu veriteľa a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Vychádzajúc z uvedeného je zrejmé, že veriteľ takýmto koncipovaním rozhodcovskej doložky od začiatku sledoval, aby v prípade vzniku sporov zo Zmluvy, tieto boli riešené na súde, ktorý sa nachádza v mieste jeho sídla, za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Rozhodcovskou doložkou

dochádza k narušeniu smernicou sledovanej rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ vzhľadom na vzdialenosť miesta konania, ako aj na svoje majetkové a zárobné pomery nemôže sa relevantne proti návrhu brániť a zúčastniť sa konania. Spotrebiteľovi nie je daná možnosť v prípade podania žaloby voči nemu na rozhodcovskom súde, domáhať sa možnosti uskutočniť konanie na súde v mieste svojho bydliska ako je to v občianskom súdnom konaní. Spotrebiteľ sa podpisom takejto Zmluvy s rozhodcovskou doložkou reálne vopred vzdáva práva na účinnú procesnú obranu. V dôsledku toho považoval súd exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku brániacu vo vykonaní exekúcie. Na základe toho súd exekúciu v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku vyhlásil za neprípustnú a zároveň zastavil.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, napadnutým uznesením, uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že okresný súd vec správne právne posúdil, keď pri rozhodovaní vychádzal zo skutočnosti, že daný zmluvný vzťah medzi veriteľom a dlžníkom je nutné posudzovať ako spotrebiteľský a následne svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Ďalej uviedol, že exekučný súd v každom štádiu konania je oprávnený, a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (doložky). Uvedené vyplýva aj z uznesení Najvyššieho súdu SR 3Cdo 146/2011, 6 Cdo 122/2011, 3Cdo 122/2011. Exekučný súd je oprávnený skúmať formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu počas celého exekučného konania a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, môže exekúciu aj bez návrhu zastaviť. Ďalej poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR z 23. novembra 2011, sp. zn.: I. ÚS 456/2011.

Ďalej uviedol, že rozhodcovské rozsudky nadobúdajú v zmysle § 35 Zákona o rozhodcovskom konaní účinky právoplatného rozhodnutia. Účinkami materiálnej právoplatnosti doručeného rozhodcovského rozsudku nie je viazaný súd, ktorý tento rozhodcovský rozsudok preskúmava na základe žaloby podľa § 40 Zákona o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 45 Zákona o rozhodcovskom konaní zakotvuje v sebe osobitný prieskumný inštitút – prieskumnú právomoc exekučného súdu. Argumentácia oprávneného, že povinný ako účastník rozhodcovského konania v rozhodcovskom konaní nenamietal

rozhodcovskú doložku a nevyužil možnosť domáhať sa zrušenie rozhodcovského rozsudku žalobou, je irelevantná. Uvedený postup exekučného súdu nebol posudzovaním vecnej správnosti rozsudku rozhodcovského súdu, exekučný súd skúmal či predmetný rozhodcovský rozsudok je vykonateľným exekučným titulom a či ho vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor. Tento názor zodpovedá aj záverom obsiahnutým v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ vo veci P. C-76/10 zo 16. novembra 2010. Ďalej uviedol, že Smernica Rady 93/13/EHS bola prevzatá do nášho poriadku Zákonom č. 150/2004 Z.z., ktorým sa novelizoval Občiansky zákonník, pričom na základe jej nepriameho účinku ju treba používať ako interpretačné pravidlo, ustanoveniam právnych predpisov, ktoré upravujú spotrebiteľské právne vzťahy. Neobstojí ani odvolacia námietka oprávneného, že súd prvého stupňa nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie. Pre záver o vyslovení neplatnosti rozhodcovskej doložky bolo postačujúce oboznámiť sa s písomným vyhotovením zmluvy, pretože je zrejmé, že ide o zmluvu formulárovú, štandardne používanú oprávneným ako dodávateľom, ktorej text a text pripojených Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vzhľadom na veľkosť a hustotu písma je nečitateľný a neprehľadný. V bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru si zmluvné strany dohodli rozhodcovskú doložku, ktorá podľa správneho zistenia súdu prvého stupňa spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj napriek jej formálnemu zneniu, pretože subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi všeobecným a rozhodcovským súdom bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv v porovnaní s mierou práv povinnej mu zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany spotrebiteľa. Súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že rozhodcovská doložka začlenená do rámca podmienok štandardnej formulárovej zmluvy spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Oprávnený poskytol povinnej úver na základe štandardnej formulárovej zmluvy, ktorú povinný mohol ako celok prijať alebo ju ako celok odmietnuť. Oprávnený takto koncipovanou rozhodcovskou doložkou od počiatku sledoval to, aby v prípade vzniku sporov zo Zmluvy, boli tieto riešené na rozhodcovskom súde za účelom reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Rozhodcovský rozsudok preto nemôže byť spôsobilým exekučným titulom, keďže rozhodcovská doložka predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je od počiatku neplatná. Odvolací súd má za to, že ak bola právomoc rozhodcovského súdu založená na absolútne neplatnom zmluvnom dojednaní je nesporné, že rozhodcovský rozsudok bol vydaný v rozpore so zákonom a nemôže byť spôsobilým exekučným titulom.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie. Svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a § 237 písm. a) O.s.p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ust. § 237 písm. d) O.s.p., že v tej veci sa už právoplatne rozhodlo, ust. § 237 písm. e) O.s.p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ust. § 237 písm. f) O.s.p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, ust. § 241 ods. 2 písm. b) O.s.p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie, ust. § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Uviedol, že z dôvodu krátkosti času a hrozby uplynutia lehoty na podanie dovolania podal oprávnený dovolanie zo všetkých zákonom prípustných dôvodov dovolania, pričom napadnuté uznesenie napadá v celom rozsahu. Vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania, oprávnený tieto dôvody podrobne rozvinul v podanom odvolaní v danej veci. Preto oprávnený poukázal na argumentáciu použiteľnú vo vzťahu k dovolacím dôvodom, ktorá je uvedená v podanom odvolaní. Zároveň uviedol, že v krátkom čase súdu predloží doplňujúcu právnu argumentáciu k jednotlivým dovolacím dôvodom. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podaním doručeným na súd prvého stupňa 16. októbra 2012 oprávnený bližšie špecifikoval a doplnil dôvody dovolania.

Uviedol, že odvolací súd založil svoje rozhodnutie na nesprávnom právnom posúdení rozhodcovskej doložky ako neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve uzatvorenej medzi oprávneným a povinnou. Podľa dovolateľa odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto právne posúdenie trpí základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti, čím porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR. Podľa názoru dovolateľa, závery odvolacieho súdu, že rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa, že žaloby, ktorých cieľom je uspokojenie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len

veriteľ úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd, a že spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov uzavretia rozhodcovskej doložky, a preto vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a vyjednávaciu silu nemožno spravodlivo požadovať, aby porozumel jej významu, nie sú zdôvodnené a preukázané, predstavujú nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych a skutkových súvislostiach. Uviedol, že obchodné vzťahy medzi podnikateľmi a spotrebiteľmi sú v rôznych sektoroch služieb (bankovníctvo, energetika...) založené na formulárových zmluvách, obsah ktorých spotrebiteľia v zásade nie sú schopný pozmeniť. Argument, že akákoľvek individuálne dojednaná zmluvná podmienka je neplatná, nemá oporu v ust. § 53 Občianskeho zákonníka, ani v smernici Rady 93/13/EHS. Dovolateľ položil otázku, či je možné závery odvolacieho súdu aplikovať tak, že rozhodcovské doložky sú v spotrebiteľských zmluvách vylúčené? Neumožňuje Občiansky zákonník v spojení so smernicou Rady 93/13/EHS uzatváranie rozhodcovských doložiek, a teda akékoľvek spory vyplývajúce zo spotrebiteľských zmlúv musia rozhodovať jedine všeobecné súdy? Uviedol, že podľa právnej doktríny smernica nemá všeobecnú záväznosť ako nariadenie, pretože je adresovaná iba členským štátom a nie všetkým fyzickým osobám. Podľa judikatúry súdneho dvora EÚ ustanovenia smernice musia byť transponované do vnútroštátneho právneho poriadku s jednoznačnou záväznou právnou silou v podobe všeobecného záväzného právneho predpisu a s presnosťou a jasnosťou požadovanou na účely splnenia požiadavky právnej istoty. Právo členského štátu musí byť po uplynutí transpozičnej lehoty v súlade s ustanoveniami smernice. Podľa dovolateľa, ak bola smernica prebratá do slovenského právneho poriadku správne a včas, je nutné aplikovať slovenskú právnu úpravu. V zmysle rozsudku Súdneho dvora EÚ z 26. februára 1986, M., samotná smernica nemôže ukladať povinnosti jednotlivcovi, takže sa na ňu ako takú nemožno proti nemu odvolávať. Uviedol, že súd prvého stupňa ani odvolací súd sa najmä s judikatúrou Súdneho dvora EÚ nevysporiadali a nezdôvodnili, prečo priamo aplikovali ust. smernice Rady 93/13/EHS. Smernica podľa dovolateľa nepovažuje riešenie sporov zo spotrebiteľských zmlúv v rozhodcovskom konaní za ustanovenie neprimerané a opačné závery oboch súdov sú ich nepreukázanou domnienkou.

Ďalej dovolateľ poukázal na znenie smernice Rady 93/13/EHS ust. ods. 1 písm. q) jej prílohy v slovenskom, anglickom, českom, poľskom, nemeckom a francúzskom jazyku a uviedol, že ustanovenie slovenskej verzie uvedeného ustanovenia smernice je nesprávne v rozhodujúcom slovnom spojení „najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi predpismi“. Všetky ostatné jazykové verzie ukazujú, že atribút

„neupravenosti právnymi predpismi“ sa týka rozhodcovského konania. To znamená, že spotrebiteľská zmluva nesmie od spotrebiteľa vyžadovať, aby spory riešil výlučne akýmsi osobitným typom arbitráže, ktorá nie je upravená právnymi predpismi, to však podľa dovolateľa nie je prípad rozhodcovského konania podľa Zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Takéto rozhodcovské konanie je upravené právnymi predpismi. Text únievého predpisu je potrebné skúmať vo všetkých jeho úradných jazykových verziách a vziať do úvahy skutočný úmysel zákonodarcu a cieľ samotného predpisu. Pokiaľ je výklad ustanovenia práva Únie v jednotlivých jazykových verziách odlišný, musí byť toto ustanovenie vykladané podľa všeobecného významu a cieľa právnej úpravy, ktorej je súčasťou.

Dovolateľ má za to, že v danom prípade je nutné požiadať o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ platí pre taký vnútroštátny súd, ktorý je súdom poslednej inštancie v konkrétnom spore, t.j. súdom, proti ktorého rozhodnutiu nemožno podať žiaden opravný prostriedok. Ďalej je nutné dodať, že Súdnemu dvoru EÚ by mala byť daná príležitosť posúdiť exekučné konanie týkajúce sa záväzkových vzťahov v rámci spotrebiteľských zmlúv tak, aby účastníkov konania zbavilo právnej neistoty vyplývajúcej z doterajšieho výkladu únievého práva a následnej aplikácie vnútroštátnymi súdmi SR. Je potrebné požiadať Súdny dvor EÚ aj o výklad čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ, a to v súvislosti s výkladom pojmu „neprijateľná zmluvná podmienka“ v kontexte smernice Rady 93/13/EHS, a jej následnej aplikácii exekučnými súdmi a dopadom na existujúce právne vzťahy.

Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Taktiež navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie v dovolaní špecifikoval.

Povinná sa dovolaniu oprávneného nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O.s.p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

- a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,
- b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c)] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa §109 ods. 1 písm. c).

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

- a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.
- b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,
- c) ide uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b) a c). Rovnako na danú vec nemožno aplikovať

ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O.s.p.. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 O.s.p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

V zmysle § 242 ods. 1 O.s.p. /druhá veta/ je dovolací súd povinný prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p.. Iba v prípade, že by rozhodnutia odvolacieho súdu alebo predchádzajúce konanie vykazovalo procesnú vadu uvedenú v ust. § 237 O.s.p. by bolo dovolanie prípustné. Dovolací súd sa neobmedzil iba na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal sa aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné aj podľa § 237 písm. a) až g) O.s.p.. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou z uvedených procesných väd (ide o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka konať pred súdom a rozhodovanie vylúčeným sudcom alebo súdom nesprávne obsadeným).

Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ust. § 237 O.s.p. nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd v tomto ustanovení uvedených, teda možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Dovolateľ vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a), d), e) a f) O.s.p., ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Dovolací súd nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z uvedených procesných väd.

Odvolací súd vo svojom rozhodnutí dal odpoveď na všetky podstatné námietky uvedené v odvolaní oprávneného.

Dovolateľ namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a) O.s.p.

Právomoc súdu je upravená v ust § 7 a § 8 Občianskeho súdneho poriadku. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy.... (§ 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Dovolateľ v danom prípade procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a) O.s.p. nevyvodzoval z toho, že súdy vôbec nemali právomoc konať a rozhodovať. Ich právomoc v exekučnom konaní nepopieral. Namietal, že súdy v danom prípade nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní sa postavili do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu, metódou, ktorá v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží.

Z uvedeného je zrejmé, že dovolateľ namietal nesprávnu aplikáciu a výklad Zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov a Zákona o rozhodcovskom konaní, resp. namietal nesprávne právne posúdenie veci. Dovolací súd má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku dovolateľa o nedostatku právomoci súdov, ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov, na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia (ich právne posúdenie veci).

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a) O.s.p. nie je dôvodná.

Dovolateľ ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d) O.s.p., t.j. že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Prekážka veci právoplatne rozhodnutej patrí k procesným podmienkam a jej existencia vedie v každom štádiu konania k zastaveniu konania. Táto prekážka je daná vtedy, ak v novom konaní ide o tú istú vec, resp. o to isté, čo sa prejednávalo v právoplatne skončenom konaní. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je významné, či rovnaké osoby majú v novom konaní rovnaké alebo rozdielne procesné postavenie (či ten, kto bol v skoršom konaní žalobcom, je žalobcom aj v novom konaní alebo má postavenie žalovaného, resp. či ten, kto v skoršom konaní vystupoval ako žalovaný, má alebo nemá v novom konaní procesné postavenie žalovaného). Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singulárnej sukcesie.

Ten istý predmet konania je daný vtedy, ak ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, z ktorých bol uplatnený, ak vyplýva z rovnakého skutkových okolností.

Dovolateľ namietal, že súdy rozhodovali o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu v čase, keď už bolo o nich právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., s.r.o., P., IČO: X., proti povinnej: A. Č. nar. X., S., o vymoženie 1 561,44 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn.: 17Er 304/2008, na základe exekučného titulu, ktorým je Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S. R. a.s. z 02. novembra 2007, sp. zn.: SR 7670/07, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom

súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté, preto nejde o vec rozsúdenú v zmysle ustanovenia namietaného oprávneným.

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím ktorým sa dané konanie končí. Vydaním takéhoto rozhodnutia nejde o prekážku veci rozsúdenej. Ako je z vyššie uvedeného zrejmé, v danej veci nebolo s konečnou platnosťou rozhodnuté a vo veci nepredchádzalo žiadne iné konanie. Súd je povinný skúmať exekučný titul v rovnakom rozsahu počas celého exekučného konania ako pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie. V prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti, môže súd exekúciu aj bez návrhu zastaviť.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené dovolateľom namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d) O.s.p.

Ďalej je dovolateľ toho názoru, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e) O.s.p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a 2 O.s.p. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Dovolateľ k tejto vade namietal, že súdy oboch stupňov interpretovali, a následne aplikovali ust. § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky bližšie špecifikované v ust. § 45 ods. 1 písm. b) alebo c) Zákona o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní však upravuje konanie bez návrhu v prípade nedostatkov v rozhodcovskom konaní a nie v rozsudku rozhodcovského súdu.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. Exekučný súd v danej veci exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil v zmysle § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku. V zmysle § 58 ods. 1

Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví na návrh alebo aj bez návrhu. Súd v danej veci postupoval aj podľa § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. V zmysle tohto ustanovenia exekučný súd môže exekučné konanie zastaviť aj bez návrhu (ex offo) ak zistí nedostatky uvedené v ust. § 45 ods. 1 písm. b) a c) Zákona o rozhodcovskom konaní.

Z obsahu tejto námietky vyplýva, že dovolateľ napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Námietka dovolateľa o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e) O.s.p. nie je preto opodstatnená.

Dovolateľ v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) O.s.p.

Naplnenie tejto vady dovolateľ vyvodzuje z toho, súdy oboch stupňov nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch (námietky proti prejednaniu veci, konanie bez nariadenia pojednávania, dokazovania). Ďalej z obsahu dovolania vyplýva, že namietal nesprávne a nedostatočné odôvodnenie právnych záverov oboch súdov.

Podľa § 237 písm. f) O.s.p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Na námietku oprávneného, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky, dovolací súd prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade uvedenej v ust. § 237 písm. f) O.s.p, resp. či v konaní pred súdmi nižších stupňov nebola oprávnenému ako účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide tiež v prípade zamietnutia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené podmienky. Takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia.

V danom prípade exekučný súd na základe žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu z 2. novembra

2007, sp. zn.: SR 7670/07 poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na vymożenie uloženej povinnosti z uvedeného rozhodcovského rozsudku. Následne exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 Zákona o rozhodcovskom konaní. Podľa názoru dovolacieho súdu exekučný súd, a následne aj odvolací súd podmienky na zastavenie exekúcie posúdili správne. Je potrebné uviesť, že v danom prípade nemalo byť vydané ani poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie.

Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený, a zároveň povinný riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej (resp. platnej) rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky).

Skúmaním platnosti rozhodcovskej doložky (dohodnutej v spotrebiteľskej veci, t.j. vo veci vyplývajúcej zo spotrebiteľského právneho vzťahu, ktorým je právny vzťah založený právnou skutočnosťou - spotrebiteľskou zmluvou) súdy v exekučnom konaní nepreskúmavali vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale len realizovali svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona, a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku t.j. oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom a v danom prípade aj z ust. § 45 ods. 1 a 2 Zákona o rozhodcovskom konaní oprávnenie posúdiť okrem iného, či plnenie na ktoré rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka konania nie je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo neodporuje dobrým mravom.

Rozhodcovský rozsudok vydaný v spotrebiteľskej veci je ako exekučný titul v rozpore so zákonom, ak rozhodcovská zmluva (či už uzavretá vo forme osobitnej zmluvy alebo rozhodcovskej doložky), na ktorej sa zakladá právomoc rozhodcovského súdu, nebola vôbec uzavretá alebo bola uzavretá neplatne. Nedostatok právomoci rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. V tejto

súvislosti dovolací súd uvádza, že vyššie uvedené závery vyplývajú z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR (uznesenie z 10. októbra 2012, sp. zn.: 6Cdo 105/2011).

Oprávneniu súdov v exekučnom konaní skúmať právomoc rozhodcovského súdu v súvislosti s existenciou rozhodcovskej zmluvy, resp. s jej neplatnosťou, nebránia ustanovenia Zákona o rozhodcovskom konaní, napr. § 21 ods. 2 alebo § 40 ods. 1 písm. c) tohto predpisu. Tieto ustanovenia sa týkajú všeobecne účastníkov rozhodcovského konania, ktorými môžu byť aj iné subjekty než spotrebiteľ, pričom sa v nich premieta klasická rímska právna zásada (princíp) „vigilantibus iura scripta sunt“ („práva patria bdelym“ alebo „nech si každý stráži svoje práva“ alebo „zákony sú písané pre bdelych“). Kým nevyužitie postupu podľa týchto ustanovení v prípade iných účastníkov rozhodcovského konania znamená stratu možnosti skúmať a spochybňovať rozhodcovskú zmluvu a tým aj právomoc rozhodcovského súdu v konkrétnej veci (pretože inak by tieto ustanovenia strácali svoj zmysel – boli by nadbytočné), v spotrebiteľských veciach tomu tak nie je. Princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu. Takýmto postupom exekučný súd naplňa príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 18. septembra 2012, sp. zn.: 5Cdo 230/2011.

V preskúmvanej veci súdy v exekučnom konaní správne konštatovali neprijateľnosť a tým aj neplatnosť rozhodcovskej doložky z dôvodu, že nebola individuálne dojednaná a že spôsobovala nevyváženosť v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného. Listiny predložené oprávneným takýto záver umožňovali. Zo Zmluvy o úvere uzavretej medzi oprávneným a povinnou vyplýva, že rozhodcovská doložka bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá už podpisom zmluvy, keďže jej súčasťou sú (ako predtlačný formulár) Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, a teda aj rozhodcovská doložka obsiahnutá v bode 17 týchto podmienok. Dovolací súd sa stotožnil aj s dôvodmi, ktorými súdy v exekučnom konaní odôvodnili nevyváženosť dohodnutej rozhodcovskej doložky.

Dovolací súd dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľa týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu.

Skutočnosť, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry ESLP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (R. T. c. Š. z 09. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, H. B. c. Š. z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, G. c. G. z 29. mája 1997, H. c. F. z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v ust. § 157 ods. 2 O.s.p., toto ustanovenie sa primerane použije aj na uznesenie (§167 ods. 2 O.s.p.). Toto ustanovenie sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia súdov nižších stupňov zodpovedajú požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle uvedených zákonných ustanovení.

Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, ktoré oprávneným predložené listiny preskúmal a s akými skutkovými závermi, citoval právne predpisy, ktoré

aplikoval na prejednávajúcu vec, a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Prijatý záver o nesplnení podmienok pre vyhoviecie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zrozumiteľne a v potrebnom rozsahu vysvetlil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávneného.

Oprávnený v podanom dovolaní navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243c O.s.p. a požiadal Súdny dvor Európskej únie a na základe článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie o výklad písm. q) ods. 1 prílohy smernice Rady 93/13/EHS a čl. 17 a čl. 47 Charty základných práv EÚ a predložil prejudiciálne otázky, ktorých znenie v podanom dovolaní špecifikoval.

K tomuto návrhu dovolací súd uvádza, že ust. § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. ukladá povinnosť súdu prerušiť konanie len vtedy, ak dospel k záveru, že požiada Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o predbežnej otázke, pretože je potrebné podať výklad komunitárneho práva, ktorý je rozhodujúci pre riešenie v danej veci. Vnútroštátny súd nie je povinný vyhovieť každému návrhu účastníka konania na prerušenie konania a postúpenie návrhu Súdnemu dvoru EÚ na vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť nemá ani vtedy, keď prípadne v určitej veci aplikuje ustanovenia zákona platného v Slovenskej republike, do ktorého bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Zmyslom riešenia predbežnej otázky je zabezpečiť jednotný výklad komunitárneho práva, teda nie rozhodnúť určitý spor, ktorý nemá žiadnu komunitárnu relevanciu a je vo výlučnej kompetencii súdu členskej krajiny. Ak súd pri priebežnom posudzovaní veci nedospeje k záveru o potrebe výkladu komunitárneho práva, prejednanie a rozhodnutie veci sudcom vnútroštátneho súdu nezakladá v takom prípade procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O.s.p..

V prejednávanej veci bolo sporné, resp. oprávnený namietal či exekučný súd je oprávnený skúmať platnosť rozhodcovskej doložky uzavretej medzi účastníkmi a či predmetná rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Posúdenie predmetnej námietky oprávneného a jej vyriešenie patrí do výlučnej právomoci vnútroštátneho súdu bez potreby prejudiciálneho výkladu (rozhodnutia) Súdneho dvora EÚ. Z obsahu spisu vyplýva, že súdy priamo neaplikovali normy komunitárneho práva, keďže na danú vec sa vzťahujú právne normy platné na území Slovenskej republiky, do ktorých bol prenesený obsah právnych noriem Európskej únie. Otázka výkladu komunitárneho práva nebola pre riešenie daného prípadu rozhodujúca, vzhľadom na dostatočnú úpravu predmetnej veci v Slovenskej republike. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na svoju ustálenú judikatúru, kde dovolací súd k rovnakým záverom v otázke prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p. dospel aj vo veciach 3Cdo 108/2012, 3Cdo 33/2012, 3Cdo 118/2012.

Dovolací súd dospel k záveru, že v danej veci nie je dôvod na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O.s.p., preto návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania zamietol.

Dovolateľ v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b) O.s.p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke dovolateľa ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust § 241 ods. 2 písm. c) O.s.p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a

nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia dovolateľa boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyšš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p., t. j podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 14. februára 2013

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková